

DEKLARACIJA O ULOZI RELIGIJE U PROMICANJU KULTURE MIRA

*prihvaćena na sastanku "Pridonos religije kulturi mira"
Barcelona, Španjolska, 12 - 18. prosinca 1994. godine**

Mi, sudionici sastanka *Pridonos religije kulturi mira*, organiziranog od strane UNESCO-a i UNESCO-va Centra u Catalunyji, koji je održan u Barceloni od 12. do 18. prosinca 1994. godine,

duboko zabrinuti postojećim stanjem u svijetu, osobito porastom oružanih sukoba i nasilja, siromaštva, društvene nepravde i tlačiteljskih struktura;

uvjereni da je religija važna sastavnica ljudskog života;

izjavljujemo:

Naš svijet

1. Živimo u svijetu u kojemu izolacija više nije moguća. Živimo u vremenu ranije neviđene pokretljivosti naroda i miješanja kultura. Svi smo ovisni jedni o drugima i svi dijelimo neizbježnu odgovornost za dobrobit cijeloga svijeta.

2. Suočeni smo s krizom koja nas može dovesti do samouništenja ili ponovno probuditi i obdariti novom nadom. Vjerujemo da je mir moguć. Znamo da religija nije jedini lijek za sve bolesti čovječanstva, ali ona ima odlučujuću ulogu u ovim krajnje kritičnim vremenima.

3. Svjesni smo kulturne i religijske različitosti svijeta. Svaka kultura je svijet za sebe, ali nije zatvorena. Kulture religijama daju jezik, a religije kulturama konačno značenje. Sve dotle dok ne prihvatimo pluralizam i ne počnemo poštivati razlike, mir nije moguć. Težimo skladu koji je srž mira.

4. Shvaćamo da je kultura način na koji razumijemo svijet i živimo u njemu. Ona znači i njegovanje onih vrednota i oblika življenja u kojima se odražava svjetonazor svake kulture. Stoga se ni značenje mira ni značenje religije ne može svesti samo na jedan jedini, kruti pojam, kao što se ni veličina ljudskog iskustva ne može izraziti samo jednim jezikom.

5. U nekim kulturama religija je način života koji prožima svaku ljudsku djelatnost. U drugima, ona predstavlja najvišu težnju ljudskog postojanja, a u trećima, religije su ustanove koje tvrde da nose poruku spasenja.

6. Religije pridonose miru u svijetu, ali vode i podjelama, mržnji i ratu. Vjernici su prečesto kršili visoke ideale koje su sami propovijedali. Osjećamo obvezu pozvati na iskrena djela pokajanja i uzajamnog opraštanja, pojedinačno ali i kolektivno, jedni drugima, čovječanstvu u cjelini, Zemlji i svim živim bićima.

---

* Sastanak su organizirali UNESCO i UNESCO-v centar iz Catalunye.

Mir

7. Mir znači da su ljubav, sućut, ljudsko dostojanstvo i pravda potpuno zaštićeni.
8. Mir znači da smo svjesni ovisnosti jednih o drugima i usmjerenosti jednih na druge. Svi smo pojedinačno i kolektivno odgovorni za opće dobro, uključujući dobrobit budućih generacija.
9. Mir traži poštivanje Zemlje i svih oblika života, osobito ljudskog života. Naša etička svijest traži da se postave ograničenja tehnologijama. Naše napore treba usmjeriti u pravcu iskorjenjivanja potrošačkog mentaliteta i unaprjeđenja kvalitete života.
10. Mir je putovanje – beskonačni proces.

Obveza

11. Moramo biti u miru sa samima sobom; težimo postizanju unutarnjeg mira vlastitim promišljanjem i duhovnim rastom, te njegovanju duhovnosti koja se iskazuje činom.
12. Obvezujemo se da ćemo podržavati i jačati dom i obitelj kao gojilišta mira.

U domovima i obiteljima, zajednicama, narodima i svijetu:

13. Obvezujemo se da ćemo rješavati ili preobražavati sukobe bez uporabe nasilja i da ćemo ih zaustavljati odgojem, obrazovanjem i poštivanjem pravde.
14. Obvezujemo se da ćemo se aktivno zalagati za suzbijanje skandaloznih gospodarskih razlika među ljudskim grupama i drugih oblika nasilja i prijetnji miru, kao što su nekontrolirano trošenje resursa, krajnje siromaštvo, rasizam, sve vrste terorizma, nedostatak skrbi, korupcija i kriminal.
15. Obvezujemo se da ćemo nadvladati sve oblike diskriminacije, kolonijalizma, iskorištavanja i dominacije te promicati ustanove temeljene na podjeli odgovornosti i participaciji. Ljudska prava, uključujući vjersku slobodu i prava manjina, moraju se poštivati.
16. Obvezujemo se da ćemo osigurati istinski human odgoj i obrazovanje za sve. Ističemo važnost odgoja i obrazovanja za mir, slobodu i ljudska prava te vjerskog odgoja za promicanje otvorenosti i snošljivosti.
17. Obvezujemo se da ćemo izgraditi građansko društvo u kojemu će se poštivati okoliš i društvena pravda. Taj proces počinje na lokalnoj, a nastavlja se na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

18. Obvezujemo se da ćemo naše snage usmjeriti prema svijetu bez oružja i zaustavljanju ratne industrije.

Religijska odgovornost

19. Naše vjerske zajednice moraju promicati odnose nadahnute mudrošću, suosjećanjem, davanjem, milosrđem, solidarnošću i ljubavlju, uz poticanje jednoga i svih da izaberu put slobode i odgovornosti. Religije moraju biti izvor korisne energije.

20. Ostat ćemo pri uvjerenju da se naše religije ne smiju poistovijetiti s političkim, gospodarskim ili društvenim silama kako bi bile slobodne djelovati u korist pravde i mira. Ne smijemo zaboraviti da konfesionalni politički režimi mogu ozbiljno ugroziti religijske vrednote i društvo. Trebamo razlučivati fanatizam od vjerskog oduševljenja.

21. Pridonosit ćemo miru suprotstavljajući se sklonosti pojedinaca i zajednica prema stavovima ili čak poučavanju o prirodnoj superiornosti nad drugima. Priznajemo i poštujemo nenasilne mirotvorce. Odričemo se ubijanja u ime religije.

22. Promicat ćemo dijalog i sklad između i unutar religija, priznajući i poštujući traženje istine i mudrosti koje su izvan naše religije. Uspostavit ćemo dijalog sa svima, težeći ostvarenju iskrenog pobratimstva na našem zemaljskom hodočašću.

Poziv

23. Polazeći od naše vjere, gradit ćemo kulturu mira temeljenu na nenasilju, snošljivosti, dijalogu, uzajamnom razumijevanju i pravdi. Tražimo od ustanova našega građanskog društva, Ujedinjenih naroda, vlada, vladinih i nevladinih organizacija, korporacija i sredstava javnog priopćavanja da učvrste svoje obveze prema miru i poslušaju plač žrtava i obezvlašćenih. Pozivamo različite religijske i kulturne tradicije da nam se pridruže u ovom naporu i da u suradnji s nama šire poruke mira.

Prevela: Vedrana Spajić-Vrkaš